

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Boekbespreking van: The younger generation on the atlantic alliance

Atlantische Commissie, 1968

Citation

Atlantische Commissie, 1968. (1969). Boekbespreking van: The younger generation on the atlantic alliance. *Acta Politica*, 4: 1968/1969(4), 479-480. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3451179>

Version: Publisher's Version

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3451179>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

F. M. G. WILLSON, *The Organization of British Central Government, 1914-1964*. Second edition, London (Allen & Unwin) 1968, -521 p. 55 sh.

Aanleiding van deze recensie is het verschijnen van het boek van Bernard Waleffe, een studie uitgegeven door het Interuniversitair Centrum voor Staatsrecht in Brussel. Het boek wordt te water gelaten met twee voorwoorden, respectievelijk van Professor Geoffrey Wilson van de Universiteit van Warwick en Professor Jan de Meyer van de Universiteit van Leuven. Het boek beoogt in 164 pagina's een vergelijkende analyse te geven van de ontwikkeling van de organisatie van de regering in Engeland en in België sinds ongeveer 1850. Aangezien het in het Engels is gepubliceerd, ligt kennelijk de gedachte voor, dat het boek ook een bijdrage biedt voor de beoefenaars van de politieke wetenschap in Engeland zelf, en daarbuiten.

De studie van Waleffe is een schoolvoorbeeld van de armoede van traditioneel-institutionele benaderingen. Het biedt enige informatie over de meer formele zijden van de ontwikkeling van de Belgische regeringsorganisatie, die elders niet zo gemakkelijk te vinden is. Het voegt niets toe aan onze kennis van de ontwikkelingen in Engeland. En voorzover vergelijkingen worden getroffen, zijn deze over het algemeen naïef, a-politiek, en methodologisch zwak. Het Engels van het boek is op tal van plaatsen gebrekkig. Het bronnengebruik is slordig. Niet zelden zijn citaten, ook van derden, zonder meer, - en dan nog vaak foutief -, overgeschreven uit eerder verschenen geschriften (waaronder veelvuldig de Engelse editie van mijn dissertatie *Cabinet Reform in Britain, 1914-1963*, Stanford, 1963). Het boek eindigt abrupt voor Engeland met de *Overlords*-controverse van 1951-1952, onder het dubieuze argument, dat afwezigheid van gegevens nadien ernstige studie van de meer recente regeringen haast onmogelijk zou maken. Dat belet de auteur niet zijn beschouwingen voor België tot 1968 door te trekken, ondanks het feit, dat in dat land traditioneel toch al veel minder gegevens beschikbaar zijn over de niet-formele aspecten van regeringsorganisatie dan voor Engeland. De studie van Waleffe is een slordige en een overbodig boek, hoe ijverig de auteur ook heeft gepoogd te compileren en te comprimeren.

Het is een verademing daarnaast kennis te nemen van nieuwe edities van twee bekende Britse publikaties over problemen van regeringsorganisatie. F. M. G. Willson heeft het oorspronkelijk in 1957 als rapport van een studiegroep onder leiding van D. N. Chester verschenen boek *The Organization of British Central Government* nu bijgewerkt tot oktober 1964. Het bevat een uiterst minutieuze analyse van de bestuurlijke kanten van de Britse regeringsorganisatie sinds 1914. Ofschoon wat droog van aard, is het uiterst trefzeker en evenwichtig van inhoud en benadering. Juist ook in detailanalyses doet het volledig recht aan de complexiteit van factoren, die organisatorische kwesties op het hoogste niveau van een regering bepalen.

John P. Mackintosh (vroeger hoogleraar in Strathclyde, thans Lagerhuislid voor de Labour Party) heeft de nieuwe editie van zijn boek *The British Cabinet*, oorspronkelijk verschenen in 1962, vrij aanzienlijk omgewerkt. De nieuwe editie houdt rekening met talrijke nieuw-verschenen bronnen. In het bijzonder het laatste deel is volledig nieuw geordend teneinde een meer systematische uitwerking te geven aan de institutionele en politieke verhoudingen dan de zeer losgeschreven eerste editie deed. Het boek bevat de vrucht van tal van interviews, die Mackintosh gehouden heeft met leden van de kabinetten Macmillan, Home en Wilson. Het eindigt met een anti-kritiek van 18 pagina's tegen een aantal recensenten van de eerste editie, die Mackintosh niet ten onrechte verweten een te overtrokken schets te hebben gegeven van een ontwikkeling in Engeland naar

een systeem van Prime Minister's Government.

Willson en Mackintosh tonen aan, wat het boek van Waleffe had kunnen bieden. Beiden doen tevens pijnlijk beseffen, hoe achter men op dit terrein is, ook in een ander deel van de Benelux.

H. Daalder

JOYCE v., *The younger generation on the atlantic alliance*. Atlantische Commissie, 1968. 39 p.

Het onderzoekrapport van Joyce bestaat uit twee delen. In het eerste wordt een overzicht gegeven van antwoorden van respondenten op een set van vragen met betrekking tot de NAVO. Het tweede gedeelte geeft een overzicht van de meest voorkomende bezwaren die de jongeren hebben tegen de NAVO. Tevens worden die argumenten tegen deze bezwaren naar voren gebracht, die, zoals de onderzoeker stelt, blijken aan te slaan bij de jongeren. Deze opzet geeft de bedoeling van dit rapport en van het onderzoek weer.

In het eerste hoofdstuk wordt deze doelstelling ongeveer als volgt geformuleerd: het onderzoek moet naar voren brengen wat er bij de jongeren leeft aan opvattingen betreffende de NAVO. Op basis van deze kennis kan de NAVO haar voorlichtings- en reclame-campagnes opzetten om zich aldus verzekerd te kunnen achten van de steun van de jongeren.

In deze tijd van democratisering is dit wel een tamelijk autocratische en beperkte toepassing van onderzoekgegevens.

De onderzoeker wijst er in zijn rapport op, dat het dikwijls geen geringe taak was om de barrières van wantrouwen te doorbreken. Het vermoeden rijst, dat, om deze barrières te doorbreken, misbruik is gemaakt van een bevinding uit het onderzoek, namelijk deze, dat jongeren het gevoel hebben dat zij onvoldoende worden gehoord bij fundamentele vraagstukken.

Enkele kanttekeningen kunnen ook geplaatst worden bij de toegepaste methoden en technieken. Voor het verkrijgen van zijn gegevens heeft de onderzoeker jongeren een vragenlijst voorgelegd en hen gevraagd deze in te vullen. Om meer inzicht te verkrijgen in de beantwoording van de vragen zijn na het invullen van de lijst gesprekken gevoerd met de respondenten. Het is echter in het geheel niet duidelijk wie de onderzoeker nu eigenlijk onderzocht heeft. Gesproken wordt over meer dan driehonderd interviews met jongeren (18-25 jaar), 'representing' alle lidstaten van de NAVO plus studenten uit Argentinië, Polen, Hongarije, Oost-Duitsland, Tsjechoslowakije, India en Ethiopië. Vijfentachtig procent van de ondervraagden was student, de overigen waren oudere personen, die met enige kennis over opvattingen van jongeren konden spreken. Verder blijkt uit de tekst dat veertig procent van deze jongeren Amerikaans student was.

Op welke wijze de onderzoeker deze groep heeft geselecteerd, wordt nergens vermeld. Hoe dat ook gebeurd moge zijn, de conclusie lijkt gerechtvaardigd, dat 'representing' heel wat anders is dan 'representatief' in onderzoek-technische zin. Om dan ook te spreken van 'the younger generation' lijkt een overwaardering van het onderzoek.

Het onderzoek was vooral gericht op de opvattingen van de jongeren over de NAVO als instrument voor vrede en veiligheid. Naast de vragen speciaal gericht op dit aspect van de NAVO waren ook enkele meer algemene vragen opgenomen. De uitkomsten daarvan zijn vaak verrassend. Zo blijkt dat op de vraag naar het belangrijkste probleem in het jaar 2000, vraagstukken als bevolkingstoename en relatie arme-rijke landen ieder door ± 14 procent van de ondervraagden werd genoemd, terwijl antwoorden als een Russische aanval op Europa, een verdeeld Duitsland, door geen enkel persoon werden genoemd. Zo bleek uit de vraag naar

het land waar men het liefst wilde wonen, dat Zwitserland bijzonder favoriet was (\pm 37 procent), gevolgd door Zweden (\pm 29 procent), terwijl de VS of USSR door nog geen één procent werd genoemd. Zo zijn meer voorbeelden te noemen. Samenvattend: het onderzoekrapport geeft interessante informatie. Echter, een enigszins wetenschappelijk onderzoek naar opvattingen van de jongere generatie is het beslist niet geworden. De doelstellingen van het onderzoek getuigen van een nogal bedenkelijke mentaliteit.

D. Boonstra

TER RECENSIE ONTVANGEN PUBLIKATIES

De redactie kan zich door gebrek aan plaatsruimte gedwongen zien niet alle ontvangen publikaties te doen recenseren en behoudt zich het recht voor uit onderstaande lijst zonedig een keuze te maken. Daarbij zal voorrang worden gegeven aan Nederlandse politicologische publikaties en aan werken die in het algemeen voor de politicologie van belang zijn.

- Advies vernieuwing van de conventie van Yaounde.* Publ. nr. 26 van de Raad van advies inzake hulpverlening aan minder ontwikkelde landen. Den Haag (Staatsuitgeverij), 1968. —18 p. f 1,—.
- Bosgra, S. en A. Dijk, *Angola, Mozambique, Guinee.* De strijd tegen het Portugees kolonialisme. Amsterdam (Paris), 1969. —167 p. f 5,90.
- Fanon, Frantz, *De verworpenen der aarde.* Utrecht etc. (Bruna), 1969. —248 p.
- Grujters, Hans, *Amerika's president.* Een partijman als leider van een wereldmacht. (Amsterdam) (De Geillustreerde Pers), 1969. —31 p. f 2,50 (Avenue Cahiers).
- Inkomensverdeling.* (Door C. de Galan en R. M. de Haan). (Amsterdam, Wiardi Beckman Stichting, 1969). —72 p.
- Maarseveen, H. Th. J. F. van, *De heerschappij van de ministerraad.* Den Haag (Staatsuitgeverij), 1969. —62 p.
- Moeder - Van - op dochter.* Onder red. van W. H. Posthumus-van der Goot en Anna de Waal. Utrecht etc. (Bruna), 1968 (derde herz. druk). —413 p. f 3,75.
- Nooij, A. T. J., *De Boerenpartij.* Desoriëntatie en radikalisme onder de boeren. Meppel (Boom), 1969. —225 p. f 16,50.
- Oud, P. J., *Het jongste verleden.* Assen (Van Gorcum), 1969. 6 vol. f 61,20.
- Portugal.* Rapport van de Commissie-Portugal van de K.V.P. Den Haag (Kath. Volkspartij), 1969. —36 p. f 2,50.
- Rhijn, A. A. van, *Arbeider of medewerker.* Nieuwe gedachten over de medezeggenschap in het bedrijfsleven. Assen (Van Gorcum), 1969. —127 p. f 9,90.
- Rothstein, Robert L., *Alliances and small powers.* New York etc. (Columbia U.P.), 1968. —331 p. 90 sh.
- Spock, Benjamin en Mitchell Zimmerman, *Dr. Spock over Vietnam.* Utrecht etc. (Bruna), 1969. —112 p.
- Torres, Camilo, *Revolutie: een christelijke opdracht.* Utrecht etc. (Bruna), 1969. —171 p.
- Vassilikos, Vassilis, *De zaak Lambrakis.* Utrecht etc. (Bruna), 1969. 303 p.
- Verslag over de conferentie van niet-kernwapenstaten.* Den Haag (Staatsuitgeverij), 1969. —78 p. f 4,40. (Publ. van het Min. van Buitenlandse Zaken, 91).
- Woord - Het hoge - in 1968.* (Amsterdam) (De Geillustreerde Pers), 1969. —54 p. f 2,50. (Avenue Cahiers).

SUMMARIES

BUREAUCRATS WITHOUT POLITICAL SUPERIORS

by T. Koopmans

The truth of some conceptions concerning bureaucratic behaviour is tested in the wartime situation (1940-1945) in the Netherlands, when the bureaucracy was thrown back on its own responsibility and initiative, since its political superiors had left the country. Three questions are asked: 1) What was the share of the bureaucracy in forcing Dutch citizens to work for the Germans (conscription of labour or 'Arbeitseinsatz')?; 2) How can we explain this bureaucratic behaviour?; 3) Can we justify this behaviour?

Many civil servants were dissatisfied with pre-war liberal unemployment policy. The absence of the political leaders provided them with an opportunity to implement their cherished full employment plans. In doing so, they helped to lay the organizational and administrative basis of the Arbeitseinsatz, which gradually became unacceptable both from a legal and from a moral point of view.

Factors accounting for this bureaucratic behaviour are: the human tendency to be concerned with the solution of problems of the past; the lack of experience with similar situations; the bureaucratic characteristics of depolitization, specialization, stress on law and order ('business should be as usual'), fear of the novel, hierarchical thinking and lack of personal involvement in the results of decisions; the social isolation and resulting political isolations of the higher bureaucrats; the absence of any systematic approach to the problems of co-operation with the German occupiers. The supposition is made, that the absence of traditional political leadership and the lack of contact with and acceptance of political forces in Dutch society, resulted in strengthening the German influence on the administrative apparatus. This hypothesis is confirmed by the outcome of decisions which were influenced by local government officials (Mayors), who were in fact accepted as a relevant political force.

Now that many facts are known, the role of bureaucracy in the conscription of labour cannot be justified. But should officials have acted differently not knowing at the time many of the relevant facts and outcomes? Two aspects of this question are dealt with: 1) Working together with the Germans seemed to give German administration a quality of legitimacy and weakened the forces of the people (political-psychological effect); 2) During the war legal responsibility for controversial decisions was frequently passed on from one official to another; the present writer thinks that in cases where elementary legal principles are violated, moral responsibility for the mere execution of unacceptable decisions cannot be avoided in this way.

REFLECTIONS ON JUDICIAL REVIEW OF LEGISLATION

by L. Prakke

Part I: General Observations is mainly devoted to a discussion of several features of a constitution which very likely have a bearing on the exercise by the courts of their power to strike down acts of the legislature. First it is argued that the absence of a written constitution does not necessarily rule out the possibility of judicial review. But as today almost all countries do have written constitutions and because in England, the most notable exception, judicial review of Acts of